

فرمول نسبت های مالی pdf

تجزیه و تحلیل نسبت های مالی یکی از روش های بررسی وضعیت شرکت هاست که به بیان روابط بین اقلام موجود در صورت های مالی می پردازد. تجزیه و تحلیل نسبت های مالی به ما کمک می کند تا درک جامع و صحیحی از عملکرد و وضعیت مالی شرکت ها بدست بیاوریم .

انواع نسبت های مالی را می توان به شکل زیر طبقه بندی کرد:

۱- نسبت های مالی نقدینگی

۲- نسبت های مالی فعالیت

۳- نسبت های مالی سودآوری

۴- نسبت های اهرمی (بدهی)

هر یک از این طبقه بندی ها ابعاد مختلفی از وضعیت مالی شرکت را بررسی می کنند و به مدیران و سرمایه گذاران کمک می کنند تا تصمیم گیری های مناسب تری اتخاذ کنند.

۱- تجزیه و تحلیل نسبت های مالی: نسبت های نقدینگی

گروه اول نسبت های مالی، نسبت های نقدینگی است که هدف آن ارزیابی توانایی مالی شرکت در تحقق تعهدات مالی و بازپرداخت بدهی های کوتاه مدت است.

*نسبت جاری

این نسبت که نسبت سرمایه در گردش نیز نامیده می شود، از تقسیم دارایی های جاری به بدهی های جاری به دست می آید. نسبت جاری به عنوان شاخصی برای سنجش توانایی

نِسبت آشا سایت خدمات ثبت شرکت - نام - برند - لوگو و علامت تجاری

پرداخت تعهدات کوتاهمدت از محل دارایی‌های جاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. بالاتر بودن این نسبت نشان‌دهنده وضعیت نقدینگی بهتر است.

نسبت جاری بین یک و دو را معمولاً به‌عنوان علامتی از وضعیت مطلوب نقدینگی شرکت می‌دانند. نسبت جاری دو، بدین معناست که شرکت توانایی پرداخت دو برابر بدهی‌های کوتاهمدت خود را از محل دارایی‌های جاری دارد.

$$\text{نسبت جاری} = \frac{\text{دارایی‌های جاری}}{\text{بدهی‌های جاری}}$$

*نسبت آنی

نسبت آنی وضعیت نقدینگی شرکت را به شکل محافظه‌کارانه‌تر از نسبت جاری محاسبه می‌کند، به این معنی که موجودی مواد و کالا به دلیل نقد شونده‌گی کمتر از دارایی‌های جاری کسر می‌شود. بالاتر بودن این نسبت از عدد یک، نشانه‌ای از وضعیت مناسب نقدینگی شرکت است.

$$\text{نسبت آنی} = \frac{\text{موجودی کالا و پیش‌پرداخت‌ها و سفارشات} - \text{دارایی‌های جاری}}{\text{بدهی‌های جاری}}$$

*نسبت وجه نقد

این نسبت محافظه‌کارانه‌ترین نسبت نقدینگی است، زیرا نسبت موجودی نقدی و سرمایه گذاری کوتاه‌مدت را به بدهی جاری نشان می‌دهد. بالا بودن این نسبت نشان‌دهنده عدم استفاده از منابع نقد است و پایین بودن آن می‌تواند منجر به ایجاد مشکل در بازپرداخت بدهی‌ها شود.

$$\text{نسبت وجه نقد} = \frac{\text{موجودی نقدی} + \text{سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت}}{\text{بدهی‌های جاری}}$$

۲- تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی: نسبت‌های فعالیت

نسبت‌های فعالیت، کارایی یک شرکت در استفاده موثر از منابع خود را نشان می‌دهد و بازدهی عملیات شرکت را ارزیابی می‌کند.

ثبت آشا سایت خدمات ثبت شرکت - نام - برند - لوگو و علامت تجاری

نسبت مالی گردش حساب‌های دریافتنی

نسبت گردش حساب‌های دریافتنی یکی از نسبت‌های کارایی است که سرعت وصول مطالبات توسط شرکت را اندازه‌گیری می‌کند. این نسبت از تقسیم فروش نسبه (اعتباری) بر متوسط حساب‌های دریافتنی به دست می‌آید.

$$\text{نسبت گردش حساب‌های دریافتنی} = \frac{\text{فروش نسبه}}{\text{متوسط حساب‌های دریافتنی}}$$

*دوره وصول مطالبات

این نسبت نشان می‌دهد که به طور متوسط چند روز طول می‌کشد تا مطالبات شرکت وصول شود. معمولاً برای محاسبه این نسبت از فروش به جای فروش نسبه استفاده می‌شود. طولانی‌تر شدن این نسبت به معنای حرکت شرکت به سمت فروش نسبه است که به دلیل تحمیل فشار نقدینگی بر شرکت امری نامطلوب به شمار می‌رود.

$$\text{فروش نسبه سالانه} = \frac{\text{متوسط فروش نسبه روزانه}}{365}$$

$$\text{دوره وصول مطالبات} = \frac{\text{حساب‌های دریافتی}}{\text{متوسط فروش نسبه روزانه}}$$

دوره وصول مطالبات ۱۰۰ روزه بدین معناست که به‌طور متوسط ۱۰۰ روز پس از فروش نسبه محصولات، شرکت می‌تواند طلب خود را وصول کند.

* دوره پرداخت بدهی‌ها

این نسبت نشان‌دهنده متوسط روزهایی است که طول می‌کشد تا بدهی به تأمین‌کنندگان بازپرداخت شود. معمولاً برای محاسبه این نسبت از بهای تمام شده کالای فروش رفته، به جای خرید نسبه استفاده می‌شود. کوتاه‌تر شدن این نسبت به معنای حرکت شرکت به سمت خرید نقدی است که به دلیل تحمیل فشار نقدینگی بر شرکت امری نامطلوب به شمار می‌رود.

$$\text{دوره پرداخت بدهی‌ها} = 365 \times \frac{\text{متوسط حساب‌های پرداختی}}{\text{خرید نسبه}}$$

ثبت آشا سایت خدمات ثبت شرکت - نام - برند - لوگو و علامت تجاری

*دوره گردش موجودی کالا (میانگین سنی کالا)

این نسبت نیز نشان دهنده مدت زمانی است که طول می کشد تا مواد اولیه به کالا تبدیل شده و به فروش برسد. افزایش این نسبت در طول زمان به معنی طولانی تر شدن فرایند تولید و فروش شرکت است.

$$\text{دوره گردش موجودی کالا} = ۳۶۵ \times \frac{\text{متوسط موجودی مواد و کالا}}{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}}$$

دوره گردش کالای ۸۰ روزه بدین معناست که شرکت به طور متوسط، ۸۰ روز پس از دریافت مواد اولیه، آن‌ها را به کالا تبدیل کرده و به فروش می‌رساند.

*نسبت گردش دارایی

این نسبت میزان درآمدزایی دارایی‌های یک شرکت را نشان می‌دهد. بالاتر بودن این نسبت نشان دهنده درآمدزایی بیشتر هر واحد از دارایی است که به معنی بهره‌وری بالاتر شرکت است.

$$\text{گردش کل دارایی‌ها} = \frac{\text{درآمد فروش}}{\text{میانگین کل دارایی‌های ابتدا و انتها دوره}}$$

۳- تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی: نسبت‌های سودآوری

هدف نهایی در مدیریت مالی حداکثر کردن بازده سهامداران است و سود خالص بهترین ابزار برای تعیین عملکرد مدیریت در دستیابی به این هدف است. به همین دلیل این نسبت‌ها برای سهامداران از اهمیت بیشتری برخوردار است.

*حاشیه سود خالص

میزان سودآوری هر واحد از فروش شرکت را نشان می‌دهد. برای مثال حاشیه سود خالص ۲۰ درصد نشان می‌دهد که شرکت از هر ۱۰۰ تومان فروش ۲۰ تومان سود کسب کرده است. نکته قابل توجه این است که تمامی درآمدها و هزینه‌ها اعم از عملیاتی و غیرعملیاتی در محاسبه سود خالص لحاظ می‌شود.

$$\text{سود خالص} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{فروش}}$$

*حاشیه سود عملیاتی

این نسبت نشان دهنده سودآوری هر واحد از فعالیت‌های عملیاتی شرکت است. حاشیه سود عملیاتی معیار قوی‌تری برای ارزیابی سودآوری و فروش شرکت است زیرا اقلام غیر عملیاتی و هزینه مالی و مالیات در محاسبه سود عملیاتی منظور نمی‌شود.

$$\text{سود عملیاتی} = \frac{\text{سود عملیاتی}}{\text{فروش}}$$

*حاشیه سود ناخالص

از تقسیم سود ناخالص به فروش به دست می‌آید. حاشیه سود ناخالص ۲۰ درصد بدین معناست که شرکت پس از کسر هزینه‌های تولید، ۲۰ درصد از فروش خود سود کسب می‌کند.

$$\text{حاشیه سود ناخالص} = \frac{\text{سود ناخالص}}{\text{فروش}}$$

*بازده حقوق صاحبان سهام

این نسبت میزان موفقیت مدیریت را در حداکثر کردن بازده سهامداران عادی نشان می‌دهد. بازده حقوق صاحبان سهام ۳۰ درصدی نشان می‌دهد که سهامداران شرکت به ازای هر ۱۰۰ تومان سرمایه گذاری در شرکت توانسته‌اند ۳۰ تومان سود کسب کنند.

$$\text{بازده حقوق صاحبان سهام} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{مجموع حقوق صاحبان سهام}}$$

*بازده دارایی‌ها

این نسبت از تقسیم سود خالص به جمع دارایی‌ها به دست می‌آید و معیار بهتری برای سنجش سودآوری شرکت در مقایسه با نسبت سود خالص به فروش و نسبت سود عملیاتی

است، زیرا توان مالییت را از به کارگیری مؤثر از دارایی ها و هزینه ها سود خالص نشان می دهد.

$$\text{بازده دارایی ها} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{مجموع دارایی ها}}$$

۴- تجزیه و تحلیل نسبت های مالی: نسبت های اهرمی (بدهی) نسبت های اهرمی ریسک سرمایه گذاران و اعتباردهندگان بلندمدت یک واحد تجاری را نشان می دهد. این نسبت ها همچنین اطلاعات مفیدی راجع به توان بازپرداخت بدهی های کوتاه مدت و بلندمدت شرکت در سررسید را فراهم می آورند.

نسبت بدهی

این نسبت نشان دهنده سهمی از منابع اقتصاد است که توسط اشخاصی غیر از صاحبان سهام تأمین شده است. برای مثال نسبت بدهی ۴۰ درصد بدین معناست که از هر ۱۰۰ تومان منابع اقتصادی در اختیار شرکت ۴۰ تومان آن از طریق اعتباردهندگان مانند بانک تأمین می شود.

$$\text{نسبت بدهی} = \frac{\text{کل بدهی‌ها}}{\text{کل دارایی‌ها}}$$

*نسبت پوشش بهره

بالاتر بودن این نسبت نشانگر توانایی بیشتر شرکت در بازپرداخت دیون بانکی است. این نسبت برای بانک‌ها اهمیت زیادی دارد و می‌تواند در تصمیم آن‌ها برای پرداخت یا عدم پرداخت اعتبار به یک شرکت بسیار موثر باشد. این نسبت باید بالاتر از یک باشد. نسبت پوشش بهره برابر سه به معنی این است که شرکت توانایی پرداخت سه برابر بهره فعلی به بانک را دارد.

$$\text{نسبت پوشش بهره} = \frac{\text{سود قبل از بهره و مالیات}}{\text{هزینه بهره}}$$

*نسبت کل بدهی به ارزش ویژه (حقوق صاحبان سهام)

این نسبت شاخصی برای سنجش توانایی شرکت نام در بازپرداخت بدهی‌های جاری است. هرچه این نسبت کوچکتر باشد، ریسک مالی شرکت کمتر خواهد بود و وام‌دهندگان نیز تمایل بیشتری به پرداخت وام خواهند داشت.

$$\text{نسبت کل بدهی به ارزش ویژه} = \frac{\text{کل بدهی‌ها}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

*نسبت بدهی جاری به ارزش ویژه

این نسبت شاخصی برای سنجش توانایی شرکت در بازپرداخت بدهی‌های جاری (کوتاه‌مدت) آن است. بدهی‌های جاری معمولاً از محل دارایی‌های جاری پرداخت می‌شوند. در صورتی که نسبت بدهی‌های جاری به ارزش ویژه بالا باشد، نقدینگی شرکت و در نتیجه سرمایه در گردش آن برای بازپرداخت این نوع از بدهی‌ها تحت تاثیر قرار گرفته و ممکن است فعالیت شرکت را با مشکل روبرو شود.

تجاری

$$\text{نسبت بدهی جاری به ارزش ویژه} = \frac{\text{بدهی های جاری}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

***نسبت بدهی بلندمدت به ارزش ویژه**

این نسبت شاخصی برای سنجش توانایی شرکت در بازپرداخت بدهی های بلندمدت آن است. هرچه این نسبت بیشتر باشد، ریسک مالی شرکت بیشتر خواهد بود و وام دهندگان نیز تمایل کمتری به پرداخت وام های بلندمدت خواهند داشت.

$$\text{نسبت بدهی بلندمدت به ارزش ویژه} = \frac{\text{بدهی های بلندمدت}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

***نسبت دارایی های ثابت به ارزش ویژه**

این نسبت نشان می دهد که چقدر از حقوق صاحبان سهام صرف خریداری شدن دارایی های ثابت شده است.

$$\text{نسبت دارایی ثابت به ارزش ویژه} = \frac{\text{دارایی‌های ثابت}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

*نسبت مالکانه

نسبت مالکانه یا نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی‌ها نشان می‌دهد که چقدر از دارایی‌های شرکت از محل حقوق صاحبان سهام تامین شده است. هر چه این نسبت بزرگتر باشد، ساختار دارایی شرکت مستحکم‌تر خواهد بود.

$$\text{نسبت مالکانه} = \frac{\text{حقوق صاحبان سهام}}{\text{کل دارایی‌ها}}$$

لازم به ذکر است که حاصل جمع نسبت مالکانه و نسبت بدهی همواره برابر ۱ خواهد بود. بنابراین هر چه نسبت مالکانه شرکت بیشتر باشد، نسبت بدهی و در نتیجه سهم منابع اعتباری و وام در ساختار دارایی شرکت کمتر خواهد بود.

*نسبت حقوق صاحبان سهام به کل بدهی‌ها

این نسبت وزن حقوق صاحبان سهام نسبت به وام‌های دریافتی شرکت را نشان می‌دهد.

$$\text{نسبت حقوق صاحبان سهام به کل بدهی‌ها} = \frac{\text{حقوق صاحبان سهام}}{\text{کل بدهی‌ها}}$$

*نسبت حقوق صاحبان سهام به دارایی‌های ثابت

این نسبت وزن حقوق صاحبان سهام نسبت به کل دارایی‌های ثابت شرکت را نشان می‌دهد.

$$\text{نسبت حقوق صاحبان سهام به دارایی‌های ثابت} = \frac{\text{حقوق صاحبان سهام}}{\text{دارایی‌های ثابت}}$$

نسبت‌های مالی ابزار مفیدی هستند که تحلیلگران بنیادی برای ارزیابی و مقایسه وضعیت مالی شرکت‌ها به کار می‌برند. این نسبت‌ها به تحلیلگران کمک می‌کنند تا دیدگاه‌های مطلوب‌تری برای سرمایه‌گذاری به دست آورند. باید توجه داشت که اعداد به دست آمده از نسبت‌های مالی لزوماً به تنهایی گویای وضعیت خاصی نیستند و بهتر است روند تغییرات این نسبت‌ها در طول زمان بررسی شود. همچنین مقایسه نسبت‌های مالی یک شرکت با متوسط نسبت همان صنعت می‌تواند بینش بهتری از وضعیت آن شرکت ارائه دهد.

تفاوت های ساختاری و فرآیندهای بین صنایع مختلف برسد و امکان مقایسه شرکت های متعلق به صنایع مختلف را با چالش مواجه کند. بنابراین، بهتر است بازدهها و آمارهای هر شرکت را با میانگین همان صنعت مقایسه کرد تا دید بهتری ایجاد شود.

